



לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/empl_outlook-2015-en

דוח OECD בנושא תעסוקה לשנת 2015

תקציר בעברית

התנאים בשוק העבודה משתפרים אך ההתאוששות רחוקה מלהיות מושלמת

התנאים בשוק העבודה באופן כללי משתפרים במדינות OECD אך במדינות השונות ההתאוששות מהמשבר הכלכלי האחרון אינה שווה כלל וכלל. רמת התעסוקה באזור ה-OECD ממשיכה לצמוח בקצב איטי שאינו מאפשר לסגור בעתיד הנראה לעין את פערי העבודות שנגרמו על ידי המשבר. תמהיל המשרות נוטה יותר לעבודות במשרה חלקית ומתרחק מעבודות ייצור ובנייה. אפשר שמצב זה מקשה על מובטלים מסוימים למצוא עבודות במשרה מלאה. כתוצאה מכך, רמת האבטלה צפויה להישאר גבוהה אפילו עד סוף 2016. האבטלה הממוצע במדינות OECD ברבעון הרביעי של 2014 היה 7.1%, ועדיין היה גבוה ב-1.6 נקודות אחוז מעל לרמתו לפני המשבר. שיעור האבטלה צפוי להמשיך לרדת באיטיות במהלך יתרת שנת 2015 ובשנת 2016, להגיע ל-6.6% ברבעון האחרון של 2016 ולהישאר מעל 20% ביוון וספרד. שיעור האבטלה בטווח הארוך נותר גבוה באופן שאינו מתקבל על הדעת וקיימת סכנה שרבים מהנמנים עם קבוצה זו יתנתקו משוק העבודה, ובכך יקשו על צמצום האבטלה. אבטלת צעירים עודנה גבוהה בהרבה בהשוואה לרמותיה לפני המשבר במדינות רבות וכך גם אחוז הצעירים שאינם עובדים או לומדים (ה-NEETs). ממשיכה להדאיג גם הצמיחה החלשה בשכר הריאלי, במיוחד באיזור האירו.

משכורות המינימום צריכות להיות מתואמות מקרוב עם מדיניות הטבות מס כדי להיות אפקטיביות יותר בתמיכה בהכנסותיהם של עובדים בעלי הכנסות נמוכות

לאחרונה הונהג בגרמניה שכר מינימום סטטוטורי. כעת ב-26 מתוך 34 מדינות OECD יש צורה כלשהי של שכר מינימום לאומי. שכר מינימום יכול לעזור לקבוע את הכנסתם של עובדים בעלי הכנסות נמוכות אך זה מותנה בשני גורמים חשובים. ראשית, יש לקבוע שכר מינימום לא גבוה מידי, שאם לא כן הוא יכול להוביל לאבדן משרות ולאבדן הכנסה לעובדים בעלי הכנסות נמוכות. שנית, נדרש תיאום עם מדיניות הטבות מס כדי להבטיח שעלויות בשכר המינימום יתורגמו לשכר נטו גבוה יותר תוך הגבלת העלייה בעלויות העבודה עבור העובדים.

אי-שוויון בשכר נמוך יותר בארצות שמצטיינות יותר במתן מענה לעלייה בביקוש למיומנויות

ברוב מדינות OECD נרשמה עלייה באי-שוויון והמאמצים לעצור את העלייה או להפוך אותה על פיה נמצא במקום גבוה בסדר היום של המדינות. נתונים חדשים על מיומנויות עיבוד נתונים של כוח העבודה שהתקבלו מסקר מיומנויות בוגרים (PIAAC) שופכים אור על תפקידן של המיומנויות בהסברת הבדלים בין המדינות שהנם הגורם המניע העיקרי לאי-שוויון בהכנסות משקי הבית. ככלל, השקעה במיומנויות חשובה לעניין אי-שוויון בשכר, במיוחד כאשר היצע המיומנויות חסר בהשוואה לביקוש. במדינות שבהן המיומנויות מתפלגות בצורה פחות שווה גם האי-שוויון בשכר גבוה יותר. ניצול טוב יותר של המיומנויות יכול לעזור להפחית אי-שוויון, על ידי חיזוק הקשרים בין מיומנויות העובדים, הפיריון והמשכורות.

מדיניות הפעלה לשוקי עבודה כוללים יותר

לנוכח ההזדקנות המהירה של האוכלוסייה והצורך לרפא את הצלקות הכלכליות והחברתיות שהותיר המשבר הכלכלי והפיננסי העולמי, חשוב מאד לוודא שלכל אדם תהיה הזדמנות טובה יותר להשתתף בשוק העבודה באופן פעיל. מדיניות הפעלה יעילות יכולות לעזור לרתום את פוטנציאל הייצור של האוכלוסייה בכל מדינה ולתרום לצמיחה כלכלית, ללכידות חברתית ולקיימות של מערכת ההגנה החברתית שלה. לשם כך, עליהן לשמר את המוטיבציה של מחפשי העבודה לחפש תעסוקה בצורה פעילה ובד בבד לשפר את המסוגלות התעסוקתית שלהם והרחבת ההזדמנויות שלהם להתקבל לעבודה ולהישאר בתפקידים הולמים. את יישום שלושת האלמנטים האלה - מוטיבציה, מסוגלות תעסוקתית והזדמנות - צריכים לנהל מוסדות וקווי מדיניות אפקטיביים ויעילים של שוק העבודה, שהם המפתח לאסטרטגית הפעלה מצליחה.

איכות חיי העבודה: ניידות הכנסות, סיכון שוק עבודה ואי-שוויון בטווח הארוך

האופן שבו אי-שוויון בהכנסות בכל נקודת זמן מתרגם לאי-שוויון בהכנסות מעבודה בטווח הארוך תלוי במידת ניידות ההכנסות - המוגדרת כנעה במעלה או במורד סולם ההכנסות ופנימה או החוצה משוק העבודה. משתמשים בשיטות סימולציה כדי לנתח את קריירות העובדים ב-24 מדינות OECD, בהתבסס על נתוני פנל קצר. בממוצע, שלושה רבעים מהאי-שוויון בשנה נתונה מוצגים כקבועים באופיים, בעוד שהיתרה מתאזנת על פני מחזור החיים כתוצאה מניידות. במדינות שבהן האי-שוויון רב יותר הניידות אינה נראית גבוהה יותר. אבטלה כרונית, מיומנויות קוגניטיביות חלשות, הסדרי עבודה לא טיפוסיים ופירמות עם פריון עבודה ירודה הם הגורמים העיקריים הקובעים את ההכנסות הנמוכות בטווח הארוך. דמי האבטלה ממלאים תפקיד חשוב באבטחת הקריירות של העובדים על ידי מתן סיכונים הכנסה הנובעים מאבטלה. משכורות מינימום מפחיתות את הסיכון לשכר נמוך מאד, אך השפעתן בהפחתת האי-שוויון ברווחיות משתנה בטווח הארוך הודות להשפעה המשווה של הניידות ולהשפעות אבטלה שליליות אפשריות.

שיפור איכות עבודה בכלכלות מתעוררות

איכות עבודה ירודה היא סוגיית מדיניות עיקרית בכלכלות מתעוררות. אף כי בשל זמינותם המוגבלת של הנתונים לא קל למדוד את איכות העבודה בכלכלות מתעוררות, בכל זאת מנתחים אותה בשלושה מימדים, כאמור במסגרת איכות העבודה של OECD: איכות הכנסות (שילוב של הכנסות ממוצעות ואי-שוויון), ביטחון בשוק העבודה (לכידת הסיכון לאבטלה והסיכון למשכורת נמוכה מאד), ואיכות סביבת העבודה (הנמדדת כשכיחות לחץ בעבודה או שעות עבודה ארוכות מאד). ביצועיהן של כלכלות מתעוררות גרועים מאלה של מדינות OECD בכל שלושת המימדים. צעירים ועובדים לא מיומנים או בלתי פורמליים לרוב עובדים בעבודות הכי פחות איכותיות. מבחינת המדיניות, ניסיון של מדינות OECD עם הביצועים הטובים ביותר מראה כי אפשר לזווג איכות עבודה גבוהה עם שיעורי תעסוקה גבוהים. כלומר, אין לראות באמצעים לשיפור איכות העבודה כעול הכרחי שמוטל על יצירת עבודות. בדוח מזוהים קווי המדיניות של שוק העבודה ושל ההגנה החברתית המתאימים ביותר לקידום איכות העבודות בכלכלות מתפתחות.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל:

rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights



Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *OECD Employment Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2015-en